

Plan för jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv läggs på all verksamhet som påverkar människors rättigheter, villkor och möjligheter. Verksamhet, beslut, budget med mera analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Den synliggör och tar hänsyn till ojämlika förhållanden mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Syftet är att skapa ökad jämställdhet genom att göra skillnad i prioriteringar, vägval och tilldelning av resurser (folkbildningsradet.se).

Jämställdhetsintegrering utgår från insikten om att jämställdhet skapas där beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas. Därför måste jämställdhetsperspektivet integreras i alla beslutsprocesser av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet (scb.se).

Bakgrund

Folkbildningsrådet har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en handlingsplan för arbetet med jämställdhetsintegrering inom folkbildningen. De har i sin tur gett samma uppdrag till folkhögskolorna. Det övergripande målet för regeringens jämställdhetspolitik är att "Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv". Detta mål konkretiseras genom sex delmål:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
2. Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
5. Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstalldhet/mal-for-jamstalldhet>

Folkbildningsrådet har definierat tre utvecklingsområden för folkbildningen som alla folkhögskolor ska arbeta efter:

1. Brist på systematiskt och integrerat jämställdhetsarbete.
2. Könstereotypa ämnesval.

3. Kvinnor i asyl- och etableringsverksamheter.

Mål

- Kvinnor och män ska ha samma villkor och möjligheter såväl när det gäller inflytande över arbetets utformning som när det gäller ekonomisk ersättning för arbetet.
- Skolan ska ha ett systematiskt och integrerat jämställdhetsarbete

Metod

Arbetet med att främja jämställdhet handlar i hög grad om att lyfta dessa frågor och öka medvetenheten om förhållandena hos såväl kursdeltagare som personal på skolan. Det kan handla om löpande samtal och diskussion inom ramen för undervisningen i klassrumssituationen, att dessa frågor lyfts i samband med temadagar eller skolgemensamma samlingar eller i individuella samtal.

Exempel på aktiviteter

- Temadagar där frågor kring jämställdhet lyfts
- Kompetensutveckling för personalen kring jämställdhet

Åtgärder

Om ojämlika förhållanden mellan män och kvinnor uppmärksammas i en kurs eller bland personalen förväntas den som jobbar på skolan reagera direkt och föra frågan vidare till rektor för vidare hantering.

Kartläggning

Kartläggningen ska visa i vilken mån kvinnor och män har samma villkor och möjligheter på skolan samt i vilken mån skolan har ett systematiskt och integrerat jämställdhetsarbete. Kunskapen ska sedan användas för att öka och utveckla jämställdheten på skolan. För att undersöka hur jämställdhetsarbetet går används flera kunskapskällor och indikatorer:

- Sammanställning av antalet kvinnor respektive män som sökande och antagna till varje kurs
- Årlig lönekartläggning
- Rektor eller den som rektor utser tillsammans med omsorgsgrupp eller liknande vakar över jämställdhetsfrågorna över tid.

Uppföljning

Rektor eller den som rektor utser ansvarar för att kartläggning genomförs åtminstone en gång per år. Kartläggning och analys bör involvera undervisande personal.

Kartläggning och analys ska mynna ut i en utvecklingsplan för det kommande året. Dokumentationen ska följa samma modell som övriga kvalitetsrapporter och utvecklingsplaner inom verksamheten:

1. **Bakgrund och uppföljning** beskriver hur det gått med utvecklingsarbetet som beskrevs i den förra utvecklingsplanen
2. **Nulägesbeskrivning** bygger på genomförda enkäter och utvärderingar samt på lärarnas bedömning.
3. **Mål- och aktiviteter** beskriver vilka mål man valt att jobba med det kommande året och vad man ska göra för att nå dessa mål

Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering 2025-26

Uppföljning

DIN HÄLSA ÄR VIKTIG

Uppföljning:

Under läsåret 24/25 genomförde ledningsgruppen ett genomgripande arbete för att uppdatera och utveckla skolans systematiska kvalitetsarbete. Vi beslutade om ett långsiktigt utvecklingsarbete på skolan utifrån skolans ledord "Skolan där du är viktig". Under läsåret 25/26 blev årets tema "Din hälsa är viktig!"

På området jämställdhet valde vi att anknyta till regeringens delmål jämställd hälsa, för att bidra till jämställd hälsa för våra deltagare.

Följande konkreta aktiviteter genomfördes kopplat till området:

- **Cykelkurs för deltagare på etableringskurserna:** Vi vet att färre kvinnor än män kan cykla. Vi har därför genomfört cykelkurser för alla intresserade på Etableringskursen i Malmö, Simrishamn och Kristianstad.
- **Månadens hälsoutmaning:** Varje månad har vi som skola erbjudit enkla hälsoutmaningar. Många utmaningar har genomförts på skoltid och i grupp, vilket har bidragit till att alla deltar. Exempel på satsningar är stegräknartävling, 5 minuters träning på lektionstid, idrottsdag, friluftsdag och samtal om existentiell hälsa. Temat har engagerat och gett stort mervärde under året som gått.
- **Lathund för hälsosatsningar:** En lathund togs fram med frågor som lärarna kunde ha med sig in i dessa aktiviteter men också i det dagliga arbetet på skolan. Lathunden innehåller frågor som:
 - Hur kan jag få in hälsoaspekten i det tema jag just nu planerar?
 - Är det lika enkelt för kvinnor som män att delta i denna aktivitet?
 - Vad behöver jag göra eller tänka på för att hela gruppen ska känna sig delaktig?

Bakgrund till nya satsningar

Satsningen på ett skolövergripande tema för utvecklingsarbetet under läsåret 25/26 har engagerat och skapat mervärde för deltagarna. Därför planerar vi nu för ett nytt tema under läsåret 26/27, nämligen "Dina rättigheter är viktiga!".

Nulägesanalys

Mål och aktiviteter

Mål: Bidra till att deltagarna får större förståelse för sina rättigheter på skolan, arbetslivet och i samhället. På så sätt vill vi minska risken för diskriminering och kränkande behandling, öka jämställdheten samt bidra till större samhällsengagemang.

Aktiviteter: Följande aktiviteter kommer att genomföras för att bidra till ökad kunskap rörande jämställdhet:

- Under perioden jan-mars lyfts särskilt frågor rörande jämställdhet, diskriminering och kränkande behandling.
- En temadag om jämställdhet och kvinnors rättigheter genomförs på skolans alla enheter på Internationella kvinnodagen.